

tais polizijas direktors nomira ar koleru.) Pīsas gubernators, Sensales, esot labprāktigi piedāvājies, tulkšo weetu išpildīt Mēsīnā. — Pārveids preeksch koleras nelaimigem dahwinajis 10,000 franku, kas zaur erzbīskopu tilschot iſdaliti. — Ņa abi polizijas preekschneeki ar koleru nomiruši, tas apstākllis laudis ir atswabinajis no trakahm domahm, „it īa waldiba buhtu laudim suhtijuse koleru, īai schee mirtu, tapebz īa walsis noboldus palikuschi parada“.

Anglija. Ižrija atlal notikuše sadurschanabs starp poliziju un lauschu pulku. Ižru parla-menta logeklis Dr. Tanners, kas zaur fawu ahtru prahtu daschas nepatilšchanas fozehlis parlamentā, īstideenu Fermoja korka grafa walstī turejis at-slahti runu. Polizija eemaņijahs ar rungahm, pee tam 14 gilwelī tika eewainoti, ari wairak polizijos eerehdnu tika no akmeni sveebeeneem fasisti. Īstideenas wakarā polizija dabuja pa-libgus, suhtitus is Mitschelstaunas. Pa tam atlal sapulzejuschais lauschu puhlis usbruka po-lizijai un isdaussija logus weesnižā, kur Richters dībwo. Zaur schahdu isturešchanos ari polizija no fawas pušes īehrahs pee usbrulšchanas, pee tam wairak personas tika eewainotas. — Ižri esot pawifam nemeerigi par spaibū litumeem, lahdus tagad iſleeta Anglija.

Bulgarija. No tureenas nahk finas, kas rahda, ka Bulgarijā sahk meerigaki valikt. Zitas Bal- kana puščalas walstis fuhlijusčas fawus weet- neelus pee printscha Ferdinandu. Schini ap- stahlli eerauga sibmi, ka minetas walstis gribot pret jauno Bulgarijas waldneeku isturetees drau- dfigi, wißmasakais par to gahdat, ka winu walstis robeschčas printscha Ferdinandu pretineeki nesa- zeltos us dumpi pret Bulgariju. Domā, ka eesauzamās leelās sobranjes isnahlums buhshot tahds, kas doschot labas zeribas preelsch printscha Ferdinandu, un tad ari ahrjemes us winu ture- schot labaku prahtu, tad redseschot, ka Bulgaru tauta winam pelektot un ka zaur to wairak droshibas, ka winsč, proti prinjis Ferdi- nands, ar laiku nodibinaschot lahtibu un mee- ribu Bulgarijā.

Wechselseitig sind jüngst.

(„Mahja Weesa“ originalas Korrespondencijas.)

No Mengelis nimis ralsta: Mengelis glah-schu (stikas) fabrika ir dibinata 1821. gadā un fawā deesgan garā pastahweschanas laikā ir pēdīshwojuſe daschadus laikmetus. Cabakais laikmeis tai bija ſem A. Greiner l. wadiſchanaſ. Fabrika latru gadu iſtehre lihds 5000 aſu mal-kas, kas weenigi teiſ ſirka Mengelis meschobs, ta tad domajams, ka wina ſatvā pastahweschanas laikā jau patebrejuſe deesgan prahwu mescha gabalu. Kür rubpnezziba teiſ lopta, tur ari roļpelneem darbs un maise. Mengelē ir daudz pēdīshwotaju, kas pa leelakai dafai pahrtieki, pē ſchejeenaſ fabrikas malku ſirſdamī. Par aſi malkas fazirschānu tagad malka 40 kap., par peeweschānu no 40 kap. lihds 1 rublim, ūlato-tees uſ weschanas tablumu. Fabrika ir eeda-lita diwās dafās un latrā dokū diwi partijas,

Fetetons.

Wahzijas wolfskantzlera jubileja.

Par ūrsta Bismarcka ka Prūsijas valsts ministra un ministru preekschneela 25 gadu amala svehtleem, kuri tika svineti 11. septembrī sch. g. varām pēcāk ahrsemeš awisehm pašneigt šahdas finas:

Jaw 10. septembra wakarā un 11. septembra rihtā atnahza loti leelā daudsumā no wiſahm pasaules malahm gan pa telegraſu gan ar wehſtulehm laimes wehlejumi, kuru ſtarpa ſinams ari laimes wehlejumi no wina amata beedreem; no Wahzijas Leisara tila preefuhita wafe (finals trauels) ar nobilbejumu; tad priks, augļu kurwji un zitas pagodinaſchanas ſibmes, kuru ſtarpa buhtu peeminams finalki latiši puķu wainags if dſelſs, kas tila atſuhitiſ ſwehtli deenā no Bifmarka dſelſſleetiņuves. 10. septembra wakarā un 11. septembra preeliſchpusdeenā bahnusis un poſta nams bija tehrpuschees ſawā ſwehtli uſwallā. Ari ziti nomi Friedrichsruhē bija karogeem if-puſchkojuſchees. Uſ bahnuscha perona un pee bahnuscha iſejas bija nolikti dahrſu augi leelde trauels un abās weetās iſllahti tepli. Bebz pulſten 12 deenā jaw atbrauzta pirmee ſwefchi-neeki, lai dabutu redſet augſtos weefus, kas lai-kam no Berlines atbraukschot ar brauzeņu, kas atnahk pulſten 1. Schini ſinā wini ſawās ze-ribās bija alojuſchees, jo neweens augſts weefis no Berlines ne-atbrauzta. Turpretim atbrauku-ſcheem ſwefchineeleem bija tas preeliš, redſet pahr-nahlam firſtu Bifmarku un graſu Herberiu (wina dehlu), kas bija gahjuſchi poſtaigatees tuwejā meschinā. Firſis Bifmarks, kas nemihl nekahdas leelishkas troſſchnainas goda parahdiſchanas ſawai personai, nebija wehlejed, personiſkas laimes wehlejumas (proti ka laimes wehletajи paſchi nonahk laimes wehlet) un tā tad ari ne-kahda laimes wehletaju ſanemſchana firſta Bifmarka dſihwolli nenotika. Līkai Lauenburgas

proti weena no pullsten 12 beenā libds pullsten
12 nakti, un otra atkal no pusnaks fahlot libds
pusdeentai. Isstrahdajumi pa leelakai dafai ir
glahtschu trauki un pudeles, las no schejeenä
teek ifswaditi pa malu malahm. Fabrikas strahd-
neeli pa leelakai dafai ir Wahzeeschi, tad wehl
Poli un pehdejä laikä ir ari eemahzijuschees da-
schi Latweeschi pudeles puhst. Senak neweenam
Latweetim nemahzijuschi glahtschu taifischianu, bet
tagab Schahbu mahzischanos neleeds. Wihreetis
Mengeles glahtschu fabrikä pelna 40 libds 80
rublus par mehnesi, lamehr feeweete tilai dabu
8 rublus par mehnesi. Gewehrojt leelo meh-
nescha pelnu, daschs domahs, la strahdneeli wi-
buhs bagati palikuschti, waj wißmasakais labi
pahrtikuschti, bet leeta pawisam otvada. Wini
dfiwho ta faktot no rokas mutē. Gandrihs naw
neweena fabrikas strahdneela, las nebuhtu ap-
fahrtejeem fajmneeolem paradä, lai gan pascheem
ir sawi semes stuhrischi, kur sehi rudsus, mee-
schus un dehsta kartupelus, un ari wehl faktu
dahrsini klah. Kä tas nahkahs? Fabrika matfa
3000 rublu rentes, turpreti fabrikas krodsinich
ween 1000 rublu rentes; fabrikai ir leeli semes
gabali un ylawas, lamehr krodsinam ja-isteel
weenigi sawüs tschitrüs seenäs. No kureenä
fabrikas krodsinam nahk til dauids pelnas, la

spej 1000 rubku rentes malfat? Tatschu gan
no fabrilas strahbnekeem. Krogā paleek leelā velna.
Pee schihs paschias reisās ari gribu peeminet,
ka schini wasarā isfrihloja behrnu svehtlus, kas
labi isdewahs. 5.

Tagadejā noma. Sem schahda nosaukuma mums
peejuhtītēs feloschais apzerejums: Laiķi daschadi
pahrgrosahs un lihds ar teem ari wajadsetū pah-
rositees un pahrmainitees wiseem dīshwes ap-
stahktem, lai schee peelihdfinatos laila prasiju-
meem un wajadsibahm. Bet ja mehs ne-eeweh-
rojam laikti, laika apstahklus, tad mehs drihs
ween paleekam laikam leeki un laila prasijumi
mums par nepanešamu flogu. Weens no scha

laika swarigakeem jautajumeem ir tas: „Waj tagad war eespeht tahdu nomu malfat, laahdu malfaja ap 1880. gadu, un laahda tagad buhtu jamalha?“ Lai par s̄cho swarigo jautajumu wa-retu pareisaki spreeft, tad nimms jaſalibdfina ta laika raschojumu eewahlums un wiini tirkus zenu ar s̄cha laila raschojumu eewahlumu un zenu. Ap 1880. gadu bij arweenu labi, augligi un isdewigi gadi. Lai sehja, ko sehdams, waj rubsus, meeschus, ausas waj linus, wiſs labi no-auga un isdewahz. Schee ari bija tee gadi, kas nomas malku faſtruhweja til angstu, laahdu tagad nemor eespeht malfat. Schis jautajums buhtu fewischli eewehrojants mahju nomineeleem. Meeschli tad malfaja 2 rbl. 50 kap. libds 3 rbl. par puhru. Rudsi daschu gadu pat libds 5 rubleemi par puhru. Lini malfaja 50 libds 60 rbl. par birkawu. Kartuyeli arweennu malfaja rubli puhrs. Par sweestu dabuja libds 7 rubleemi podā un par basto peenu ap 1 r. 60 l. podā. Bet tagad neween raschojumu eenahltumi pa trescho daku masinojuschees, tapat wiini zena ir eewehrojami siyri krituse. Genal ifsuhla no meescheem un

rudseem arweenu 10 graudu, no ausahm 7 libds
3 graudi; bet tagad no meescheem un rudseem
var tik lo iskult 7 libds 8 graudi, no ausahm,
a dauds, tad 5 graudi, pa leelakai datai tilai
1 graudi. Kur senak pahrdewa 6 birkawus linu,
ur tagad knapi war pahrdot 3 birkawus un tee
aschi tilai ir tahdas suhnas un pakulas. Ta-
gad par meescheem wairak nesola lä ap 2 rubleem
par pubru. Rudi eet pahri par 2 rubleem,
bet reti sneedsohs libds 2 r. 50 l. Lini no 40
rubleem sahlot libds 50 r. un par itin labeem
aschreis wairak. Pöds sveesta, augstala zena
r 5 rbti. Peens libds rublam par podu. Sa-
ihdsnat ar agrako gadu zenahm, jasaka, la ta-
gadejas zenas gandrihs par trescho datu semaki
rituschas. Wiss faimneezibas eepirkumi, lä:
sahls, dselss, filkes u. t. pr. deesgan turahs je-
näss. Lehtala no schihm leetahm tagad ir sahls.
Tä tad, lo faimneelam wajaga pirlt, tas ir
deesgan bahrgs un lo wiisch war pahrdot, wiss
r lehts. Kä lai nu mahl dsihwot?! Meeschi
un ruds! schint gada pa-auguschi deesgan labi,
bet wiiku zena nedfirdeti lehta. Kur lai nem
iaudu nomai? Ko lai dob gahjejem? Tagadejä
noma, kura wehl teek tureta pehz agrako gadu
eewahkuma wehrtibas, buhru stipri pamafinama, lai
aur to dauds mas apdroschinatu nomneela stah-
volki. Daschas mahjas jaw ir peedsihwojuschas,
la tahmt jaw truhft nomneelu, un tadeht ween,
la nomu nemas nepamasinaja; weens, otris,
reschais pamehginaja, bet isputeja un tagad
mahjas stahw tuftschas. — Laudis latru gadu
bareem ween aiseet us Gelsch-Kreewiju, tur semi
pirkt un nomat, teildami, la sche waird nespeh-
ot dsihwot. Schi ir taifnaka schime no tam,
la laika apstahlli neteet eewehroti. Daschi gan
aw nomas pamasinajuschi, bet to ir koti mas.
Behdejos lehtos gadus eewehrojot, wajadsetu
reem ari peelihdsnat nomas augstumu. Tahdu
nemu, kahdu makkaja agrak, tagad newar un ari
iespehj makkat.

No Krauklumnischas mums raksta: Schini reise
apafino par peepeschu nahwes gadijeeni. 5. sep-
tembri pebz pusdeenas pulst. ta ap 3 scheitan
slaida dñihwibu us teesu atbraukuschaas Rejas
vagasta Grandu mahjas rentneeks R. K., kresch
minetas deenas rihitā siweks un spirgis sawus
veederigus, seewu un wairak behrnius mahja at-
stahdams, schkhires un nobrauzis scheit pee
Reijarislas III. Zehsu draudses teefas, lahdū
ubbsibu eefneegt.

Tur nolluwis, schehlojees, la esot nelabi ap
irdi. Lad zeen. draudses teefas leelskungs v.
K., ar miholeslibu, leela lauschu pulla Nahibuh-
huna wisadi ispuhlejahd ar wohsu uhdoni minn
no gihhona glahbt, bet la jaw paruna fala:
„nahwei sahku naw“. wehl nespohja fagaabit zeen.

3. draudses dalter lunga atbrauzam, kivam
draudses leelskungs v. K. sawu pajuhgu valat
suhija, wisleelaka steigchanā, lad jaw slimais
ar „sids treeku“ aifgabja us muhschigi dušu.
War gan domat, zil afaru noriteja atraitnei un
behrnineem sawu mihko tehwu un gahdneeku if-
fisifuschu mahjas hanemot. A. P.

No Gulberes pagasta muhs raka: vhubeng
raham naktim tuwojotees, ari muhsu nowabu gar-
adschi ihsti beeschi apzeemo. Sihk. faimneekam
e. bij is lambara pee dsichwojamds mahjas là
p 4 podi fweesta iszehlufchi un G. mahjas faim-
eekam St. sirgu leetas stakka preelschā aplasifju-
hi un pat nekaunejuschees muhsu kaimineem
Osoleescheem wahgu ritenus par purwi aifri-
utot.

Schi gada 1. septembra wakarā, pulksten 9,
idewahs weenu no tahdeem putneem, brauflschus,
schejeenas pagasta faimneekeem J. L. un J. R.,
schejeenas muischas polizijas eezirkli apsweizinat
un pehz tam tas pats tapa schejeenas muischas
D. krogā apzeetinats un krahtina eelikts. 2.
septembri pagasta polizijai vahrlanschinasot, us-
idewahs par Oknumuischias J. mahjas fainneeku
3., ka esot brauzis us schejeenas L. mahjahn
ehru pirk (bet dribsal gan lailam sagt).
Tad mi wehl tehwinam nebij isdewees ratu wirz
eeleaut, tad laimejahs puslibds noleegt, tadeht
fralstijahm willa past un tas wairs us jehreem
e atpakal nessatidamees, aismula ar 2 kap. zeta
audas, par lalneem un lejahm. A. P

If Walsts galwas vilsehtas.

Peterburga. Kä „Rig. Ztg.“ siino, tad Zor-
koje Seld teek schim brihscham zichtigt strahdatz
ee uhdens wadeem, no Duderhofes fablot, lä-
ri pee pilfehtas elelfrislas appgaismoschanas;
reelkch pehdeja noluhta Keisara Majestate pil-
ehtai atwehlejis 25,000 rbt. no Keisaristas
afes. Ueela Keisarista pils eelkch Zarskoje Selo,
urea pilt nelaika Keisars Alekanders II. mihi-
ja pa wasaru usturetees, ir, lä finams, no
Keisareenes Katarinas II. ushuhweta un ar leelu
resnumu ispujschlota. Schai pil'i ari usglaba-
abs daubis mahfistas leetu.

Sta „Walb. Webst.“ sino, tad s̄chini gabā tit-
shot nemti no Kursemes 1759, no Vidzemes
114 un no Igaunijas 1006 rekruschi.

Nedēļas pahārskats par notikumiem Baltijā.

Kaiwineeschi, là „B.“ fino, schogad ar labibas
aschu war buht loti meerä, jo wisut redsama
ranga labiba. Tas pats gandrihs falams pat
sch e m; fewischki lini no-auguschi daschäss
veetäss flaidri „pa wezam“. Turpretim Lode
Skujenes draudse wasarajs no-audfis til tå pa
idam. Bahnu schod labiba leelahs buht
rusku labaka, nela Lode. Iypaschi rudsu lauli
atineem là behrtin apbehrti. Japeemin buhtu
ri tas, ta schahs muischias iypaschneels pavu-
s mehslotu laulus muischias las rotoru, tel
udsi nelristu welde. Paulu milteem mehslotu
emē augot labibai resnaki un twirtali stebri
almi).

Is Krona Mahrsueneem ralsta „D. Lapai“;
tamehr ziti Latweeschi heedrojahs ar sawas tan-
as taudim, tamehr schejeentos S. mahjas fain-
eets ar Tschiganeem. Lillihds rubens tuwojahs,
ad latra gadâ S. fainneela preedulajâ eekrie-
jahs Tschiganu bari. Tschigani paschi vrolams

Heinrichs un firsis Bismarks eesehdahs otrā la-
ceete, lamehr grafs Herberts un printscha adjutanti
eesehdahs zitā elipaschā. Kad no bahnuscha aif-
brauza, tad atlal atskaneja neskaitami urā-fauzeeni.
Firsis Bismarks sawā uniformā loti stalti isska-
ijahs. Ap pullsten 6 bija Bismarka pilz svehtku
neelasts, las preelfch 10 zilweleem bija uahs.
Bee meelafla nehma dalibū bes aabeem printscheem,
firsta pahra un adjutanteem, wirsmeschakungs
zange un leitnants Fischers. Pebz meelafla
firsis Bismarks ar printscheem isbrauza us meschu,
tur pabraukatees. Ap pullsten $8\frac{1}{2}$ wini pahr-
brauza, sanemti no gawilejofcha lauschu pulka
urā-fauzeeneem. Prinzis Heinrichs aifbrauza
ar Hamburgas brauzeenu tahtak zefoschanas dehf
pullsten 9, un prinzis Wilhelms pullsten $11\frac{1}{2}$
us Berlini alpatat. Bahnuſis un telegraſa nams
ija gaischi apgaismoti. — Laiks bija svehtku
veenā jaunks. Klusā Friedrichsrühē bija tik dauds
publikas eeradees, la brauzeens ar 50 wagoneem
il to wiſus wareja uſnemt.

Beigās wehl buhtu jaapeemin, ka Bismarcks
sā ūsu jubileju dabija eesuhititas laimes
vehlejumus un apšweizinajumus is wišahm Wah-
lijas malahm un ahrsemehm, ihpatschi is Alustri-
jas, Italijas un Anglijas. Telegramu skaitis
needsahs lihds waitak ūmteem, kuru starpā ih-
patschi peeminami telegrami no Wahju Leisareenes
un kronprintscha. Sewischli ūfngus wahrdus
awā telegramā hiiq issaqaijis Italijas ķechniatsch.

Mutens.

Preefsch gandrihs 150 gadeem dsihwoja An-
lijā loti slawens un augsti mahjits wihrs,
vahrdā Isals Neutens. Winsch bijt til gudrē un
inaja til dauds, ta winsch daudsreis wijsprastakas
eetas ussluhkodams, pee winahm to eewehroja,
o preefsch wina tuhlsotscheem zilweki nebija ma-
ilifuschi

Tad *Putens* reis pa dahrsu staigaja, tad winsch
edseja, ta ahbols us semes krita. Winsch tubl.

oſch reiſes bij redſejis la ahboli us ſemē krita,
et to nebijs wairak eewehtrojis un tuwal pahr-
omajis, bet tagad eefchahwahs winam tas jau-
nijums prehtā: „Kapehz gan ahbols notruhžis no-
ura, krita us ſemi un newis us augſchu, nedj
ri fahmūs?“ Neutens finaja la latrai parahdi-
hanai (notitumam) ir fawz zehlonis un prafja-
ats pee ſewim: „Kas gan par eemeſlu war
ur buht, la wiſi kermeňi kriht un nelaſchahs
ugſchā, nedj ar' palek gaifā karajotees?“ Rad
vinsch ſcho weenkaſhcho parahdiſchanos, lura
hds tam laikam ne no weena nebij eewehtro-
ta puſi, bija pahrdomajis, tad atrada, la ſeme
vajagot buht peewillſchanas ſpehtlam, lursch ſih-
finajams tam, lureu jaw pee magnetes bij eewe-
htrojuschi, tilai ar to fawadibu, la magnets wee-
gi dſelſi un tehraudu, bet ſeme wiſus kerme-
us, tillab zeetus, la ſchleidus peewelle, ja pat
hdeni, lursch tadeht is juhrahm ne-iſlihſt un ari-
aiſu, lursch ſchi eemella vež us wiſahm puſehm
e-iſpluhſt.

Bet Neutens pee tam ween vahl nepalila: wiensch
urpinaja sawu pehtischam un drihs pamanijs,
neween seme peewell wius kermens, bet la
atrs kermens top no weina zita kermenya pee-
vilkts. Echo sawstarpigio kermenu peewillscham
osauza par fmagumu, kux likumus Neutens us-
ahja un sawds pehtijum; pee faules un gobju
vaigschau kusteschanahs ileetoja.
Lai gan Neutens hii til quosti mobilita vibrel.

Vai gan Deutens bij tu augsti maizis vides,
ad tomehr winam bij ihsti kristigs raksturā.
amehr winsch wišleelak ihstenibā, neflaitamu
saſauku lusteschanos aprōšinaja, scho ne-ismeh-
ojamu īermenu smagumi isswehra un tamlihs
ri gaifmas likumus sgabja un winas luste-
hanahs ahtrumu mehryja, winsch sauzahs „par-
ehrnu, kas ne-ismehrjamās pasaules juhaas
asta malā sehdot un a almintineem rotajotees“.

Deutens mira 1727.gadā, fawā 84. dīsbīwihas
odē publīshāmās ar ūzītāmā māhijs

ada, nöpubhledamees ar jwehtu rafftu mahjte
hanos. ————— A. Vuriasf.

